

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम -२००५ मधील कलम १९(३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

रामाआ/सीआर/अपील क्र. १८१/२०१०
निर्णय दिनांक - २०/०१/२०११

१. गोकुळ त्रिंबक शिंदे,
लोणीखुर्द, ता. राहता जि. अहमदनगर.

: अपिलार्थी - उपस्थित

विरुद्ध

१. जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी - उपस्थित
उपविभागीय अभियंता, सा.बा. त्र्यंबकेश्वर,
जि. नाशिक.

२. अपिलीय अधिकारी तथा - उपस्थित
उपकार्यकारी अभियंता, सा.बा.(उत्तर) विभाग,
नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक २४/०२/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि. ०७/१०/२००९ अन्वये जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम, उपविभाग त्र्यंबकेश्वर जि. नाशिक यांच्याकडून दि. ०१/०४/२००८ ते ३१/०९/२००९ या कालावधीतील देयकांची रक्कम, मोजमाप पुस्तकाच्या छायांकित प्रती, मंजुर अंदाजपत्रकांच्या छायांकित प्रती, मंजुर देयकांच्या छायांकित प्रती वगैरे दहा मुद्यांची माहिती मागितली आहे. जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम, उपविभाग त्र्यंबकेश्वर यांनी त्यांचे पत्र दि. २७/१०/२००९ अन्वये प्रथम प्रतिसाद देऊन अपिलार्थीस असे कळविले की, माहितीची व्याप्ती मोठी आहे व माहिती तयार असून पृष्ठसंख्या अंदाजे १३७५० इतकी असून छायांकित प्रतीचा खर्च व रजिस्टर्ड पोस्टाच्या खर्चासहीत एकूण रु. २९३४०/- अशी रक्कम भरावी, रकमेचा भरणा केल्यानंतर माहिती पुरविणे शक्य होईल. अपिलार्थीनी त्यांचे पत्र दि. १५/११/२००९ अन्वये फीच्या सुचीची म्हणजे मुद्देनिहाय सुचीची मागणी उपविभागीय अभियंता यांचेकडून मागितली. तसेच त्यांचा अर्ज २८/११/२००९ अन्वये अपिलीय अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, सार्व. बांधकाम (उत्तर विभाग) नाशिक यांचेकडे प्रथम अपिल दाखल केले. अपिलीय

अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता सार्व. बांधकाम (उत्तर विभाग) नाशिक यांनी या प्रकरणी दिनांक २९/१२/२००९ रोजी सुनावणी घेतली आणि त्यांचे पत्र दिनांक ३१/१२/२००९ नुसार असा आदेश पारित केला की, अपिलकर्ता यांनी कळविलेले शुल्क भरावे व शुल्काचा भरणा केल्यानंतर जन माहिती अधिकारी यांनी माहिती द्यावी.

आज सुनावणीच्या वेळी अपिलाथी यांनी असा युक्तिवाद केला की, १३७५० ही कळविलेली पृष्ठांची संख्या खोटी असल्याबाबत त्यांना शंका आहे. इतकी जास्त माहितीची पृष्ठे असू शकणार नाहीत. जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय अभियंता, सा.बा. उपविभाग त्र्यंबकेश्वर यांनी असा युक्तिवाद केला की, त्यांनी त्यांचे पत्र दि. १९/०१/२०१० नुसार अपिलार्थी यांना मुदेनिहाय पृष्ठसंख्या कळविलेली आहे व कळविलेली माहिती योग्य आहे तसेच अपिलार्थीचा दि. ०७/१०/२००९ चा मूळ अर्ज त्यांच्याकडे दि. २०/१०/२००९ ला प्राप्त झाला व लगेचच दिनांक २७/१०/२००९ च्या पत्रान्वये माहिती पोटी फीचा भरणा करण्यासाठी कळविले आहे व अपिलार्थीने अद्यापपर्यंत शुल्काचा भरणा न केल्याने माहिती देणे शक्य झाले नाही. अपिलार्थीने पैसे भरल्यास त्यांची माहिती पुरविण्याची तयारी आहे. अपिलार्थीनी जी माहिती मागवलेली आहे त्यांच्या अनुषंगाने त्यांचेकडे असलेल्या जादा कामांच्या संख्येमुळे पृष्ठांची संख्या जास्त दिसून येत आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तिवाद पाहता असे आढळून येते की, अपिलार्थी यांनी माहितीपोटी शुल्काचा भरणा न केल्याने जन माहिती अधिकारी यांना माहिती पुरविणे शक्य झाले नाही. जन माहिती अधिकारी यांचा माहिती देण्यामध्ये कोणतीही टाळाटाळ करण्याचा उद्देश दिसून येत नाही. तसेच माहितीपोटी फीचा भरणा करण्यासाठी त्यांनी अधिनियमातील तरतूदी नुसार विहीत वेळेत अपिलार्थीना कळविले आहे. त्यामुळे अपिलार्थीनी फीची रक्कम भरणा करून माहिती प्राप्त करून घेणे उचित आहे. जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय अभियंता, सा.बा. उपविभाग त्र्यंबकेश्वर यांना असा आदेश करण्यात येतो की, अपिलार्थी यांनी रकमेचा भरणा केल्यानंतर त्यांना माहिती पुरवावी.

प्रसंगावशात असे नमूद करण्यात येते की, जन माहिती अधिकारी व जन अपिलीय अधिकारी यांच्या नेमणूकीसंबंधात यापूर्वीही मुख्य अभियंता, सा.बा., प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांना आदेश बदलण्याबाबत सविस्तरपणे शिफारस करण्यात आली आहे. या प्रकरणी जन माहिती अधिकारी म्हणून उपविभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम, उपविभाग त्र्यंबकेश्वर जि. नाशिक यांची नेमणूक आहे आणि जन अपिलीय अधिकारी म्हणून उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (उत्तर विभाग) नाशिक यांची नियुक्ती आहे. माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या

कलम १९(१) नुसार असे स्पष्ट आहे की, जन अपिलीय अधिकारी हा जन माहिती अधिकारी यांच्यापेक्षा वरिष्ठ दर्जाचा असला पाहिजे. या प्रकरणी जन माहिती अधिकारी व जन अपिलीय अधिकारी हे दोघेही अधिकारी एकाच दर्जाचे दिसून येतात. ही बाब माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम १९(१) चे उल्लंघन करणारी आहे. जन माहिती अधिकारी व अपिलीय अधिकारी यांच्या नेमणूकीचे हे आदेश जर कार्यकारी अभियंता यांच्या स्तरावर काढण्यात आले असतील तर त्यांची वैयक्तीक जबाबदारी टाळण्याचा तर उद्देश नाही ना ? सा.बा.विभाग (उत्तर), नाशिक या विभागाच्या बाबतीतच सर्व उपविभागाच्या उपविभागीय अभियंत्यांची जन माहिती अधिकारी म्हणून नेमणूक करण्यात येवून अपिलीय अधिकारी म्हणून उप कार्यकारी अभियंता, सा.बा. (उत्तर) विभाग, नाशिक यांची नेमणूक केल्याचे निर्दर्शनास आले आहे. या परिस्थितीत मुख्य अभियंता सा.बा. प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांना अशी शिफारस करण्यात येत आहे की, माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील नियमांचे योग्यरित्या पालन होण्याच्या दृष्टीने अपिलीय अधिकारी हे जन माहिती अधिका-यापेक्षा वरिष्ठ दर्जाचे आवश्यक असल्याने कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम (उत्तर) विभाग, नाशिक यांना जन अपिलीय अधिकारी म्हणून घोषित करण्याबाबतचे आदेश त्वरीत निर्गमित करणे गरजेचे आहे. सा.बा. उपविभागाचे उपविभागीय अभियंता यांची जन माहिती अधिकारी म्हणून केलेली नेमणूक योग्य आहे याबाबत काही अभिप्राय नाहीत. यासाठी मुख्य अभियंता, सा.बा.प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांना या आदेशाची एक प्रत पाठविण्यात यावी. उपरोक्त विवेचनाच्या आधारे अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १८१/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक - २०/०१/२०११.

(मा.हि.शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.

प्रत -

१. गोकुळ त्रिंबक शिंदे, रा. लोणीखुर्द, ता. राहता, जि. अहमदनगर
२. जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय अभियंता, सा.बा. उपविभाग त्र्यंबकेश्वर जि. नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
३. अपिलीय अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, सा.बा.(उत्तर) विभाग, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी .
४. मुख्य अभियंता, सा.बा.विभाग, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
५. निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सीआर/१७५/२०१०
निर्णय दिनांक २०-०१-२०११

- १ श्री.दादा गुलाबराव देशमुख,
लोणीखुर्द ता.राहाता जि.अहमदनगर : अपिलार्थी : अनुपस्थित
- २ श्री.प्रकाश खंडेराव तारळकर,
लोणी खुर्द ता.राहाता जि.अहमदनगर.

विरुद्ध

- १ जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय अभियंता : प्रतिवादी : उपस्थित
वैद्यकीय सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग,
ससून रुग्णालय, पुणे-१.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग (उत्तर), पुणे : उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २४/०२/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.७.१०.०९ नुसार उप विभागीय अभियंता वैद्यकीस सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग, ससून रुग्णालय, पुणे-१ यांचेकडुन दि.१.४.०८ ते ३१.३.०९ या कालावधीतील देयकांची रक्कम, मोजमाप पुस्तकाच्या छायांकित प्रती, मंजूर अंदाजपत्रकांच्या छायांकित प्रती, वगैरे एकुण १० मुद्यांवर माहिती मागितली आहे. उप विभागीय अभियंता वैद्यकीय सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग, ससून रुग्णालय, पुणे-१ यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १६.१०.२००९ अन्वये अर्जास प्रथम प्रतिसाद देऊन अपिलार्थी यांना असे कळविले की, च्यागणी केलेली माहिती विस्तृत स्वरूपात आहे तसेच ज्या स्वरूपात माहिती मागविलेली आहे तशा स्वरूपात माहिती अभिलेख्यामध्ये ठेवली जात नाही. तरी हवी असलेली माहिती संदर्भात कार्यालयात समक्ष उपस्थित राहून पहाणी करावी, अभिलेख्याच्या पडताळणीनंतर आवश्यक असलेल्या दस्तऐवजाच्या झेरॉक्स प्रती उपलब्ध करून देण्यात येतीलछ. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक २१.१२.२००९ अन्वये अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक Com.4\D\Jan.11\vgs

बांधकाम विभाग(उत्तर) पूणे यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग, (उत्तर) पुणे यांनी सुनावणीसाठी १८.१.२०१० अशी तारीख निश्चित केली. तथापी अपिलार्थी उपस्थित न राहिल्याने सुनावणी पुन्हा दिनांक २२.२.२०१० रोजी निश्चित करण्यात आली होती त्या दिवशीही अपिलार्थी उपस्थित न राहिल्याने सुनावणीसाठी ०५.०४.२०१० अशी तारीख निश्चित केली. या दिवशीही अपिलार्थी उपस्थित नक्ते. तथापी अपिलीय अधिकारी यांनी जन माहिती अधिकारी यांची बाजू ऐकून घेतली. जन माहिती अधिकारी यांनी त्यावेळी असे सांगितल्याची नोंद आहे की, माहिती अवलोकन करण्यासाठी अपिलार्थी उपस्थित झालेले नसल्यामुळे /कार्यालयाशी संर्पक साधलेला नसल्याने माहिती देता आली नाही. कार्यकारी अभियंता यांनी त्यांचे पत्र दि.६.४.२०१० नुसार अपील निकाली काढले.

आज सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत त्यामुळे त्यांचा आयुक्तकडे दाखल केलेला दि.२४/०२/२०१० चा अर्ज हाच युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी घेण्यात आली. या अपील अर्जावरुन असे दिसून येते की, माहिती अधिकारी यांचे दिनांक १६.१०.२००९ चे पत्र त्यांना प्राप्त झाले आहे. तसेच अपिलीय अधिकारी यांचे सुनावणीसाठीचे पत्र त्यांना प्राप्त झालेले आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय अभियंता वैद्यकीय सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग व जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग (उत्तर) पुणे यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थी यांनी मागणी केलेली माहिती विसृत स्वरूपाची असल्याने त्यांना माहितीचे अवलोकनासाठी कार्यालयात बोलाविले होते ते उपस्थित झालेले नाहीत. तरी त्यांना आवश्यक ती माहिती देण्यास ते तयार आहेत तसेच अपिलार्थी कार्यालयात येऊन माहिती पाहून गेल्यानंतर त्यांना आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांच्या प्रती त्यांना सशुल्क पुरविण्यात येतील.

जन माहिती अधिकारी तथा उप अभियंता यांचा युक्तीवाद तसेच उपरोक्त विवेचनाच्या आधारे, जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय अभियंता यांना असे आदेश देण्यात येत आहेत की, अपिलार्थी यांना विशिष्ट कालावधी कळवून त्या कालावधीत माहिती अवलोकनासाठी उपलब्ध करून देण्यात यावी व अवलोकनानंतर, त्यांनी मागणी केलेल्या कागदपत्रांच्या माहितीच्या प्रती सशुल्क पुरविण्यात याव्यात.

उपरोक्त विवेचनाच्या आधारे अपीलार्थीचे अपील निकाली काढण्यात येऊन, खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१) अपील क्र.१७५/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२०-०१-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.दादा गुलाबराव देशमुख,लोणीखुर्द ता.राहाता जि.अहमदनगर
- २ श्री.प्रकाश खंडेराव तारळकर, लोणी खुर्द ता.राहाता जि.अहमदनगर
- ३ जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय अभियंता वैद्यकीय सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग, ससून रुणालय, पुणे-१ यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग (उत्तर), पुणे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/ १८० /२०१०
निर्णय दिनांक २०/०१/२०११

१ श्री. गोकूळ त्रिबक शिंदे, : अपिलार्थी : उपस्थित
लोणीखुर्द ता.राहाता जि.अहमदनगर

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : का.अ.
उप कार्यकारी अभियंता, कुकडी प्रकल्प भूविकास विभाग क्र.१
अहमदनगर.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : प्रतिनिधी
अधीक्षक अभियंता व प्रशासक,
लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, पूणे-११. उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १८/०२/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दिनांक ०७/१०/०९ अन्वये जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, कुकडी प्रकल्प भूविकास विभाग क्र.१ अहमदनगर यांचेकडून ०१/०४/०८ ते ३०/०९/२००९ या कालावधीतील मिळालेला निधी किती आणि तो निधी कोण कोणत्या कामावर कसा कसा खर्च केला. सी.आर. आणि एस.आर.चे झालेले काम कोण कोणते वगैरे एकूण ९ मुद्यांद्वारे माहिती मागविली आहे. आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसुन येते की, कार्यकारी अभियंता, कुकडी प्रकल्प भूविकास विभाग क्र.१ अहमदनगर यांनी त्यांचे पत्र दि. २०/१०/२००९ नुसार अपिलार्थीच्या अर्जास प्रथम प्रतिसाद देऊन अपिलार्थी यांना रु. १६५०/- चा भरणा करावा म्हणजे माहिती पुरविण्यात येईल असे कळविले. अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०१/११/२००९ अन्वये उप कार्यकारी अभियंता, कुकडी प्रकल्प भूविकास विभाग क्र.१ अहमदनगर यांचेकडून तपशिलवार फीची, मुद्येनिहाय सुचीची मागणी केली. कार्यकारी अभियंता, कुकडी प्रकल्प भूविकास विभाग क्र.१ अहमदनगर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १२/११/२००९ अन्वये मुद्ये निहाय फी ची सुची कळविली. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ३०/११/२००९ अन्वये अपिलीय अधिकारी तथा अधीक्षक अभियंता, लाभक्षेत्र

विकास प्राधिकरण , पुणे यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. अपिलार्थी अधिकारी तथा अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, पुणे यांनी या प्रकरणी दिनांक ०४/०१/२०१० रोजी सुनावणी घेतली व अपिलार्थी सुनावणीच्या वेळी गैरहजर असल्याने अपील निकाली काढण्यात आल्याचे आदेश त्यांचे पत्र दिनांक २२/०१/२०१० नुसार निर्गमित केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थीनी असा युक्तीवाद केला की कार्यकारी अभियंता, यांनी जी मुद्देनिहाय सुची त्यांचे पत्र दिनांक १२/१०/२००९ नुसार कळविली आहे, त्यामध्ये मुद्दा क्र.१,४,६ व ८ एवढयाच मुद्दांची पृष्ठ संख्या आणि रक्कम कळविली आहे. इतर मुद्दांची पृष्ठांची संख्या कळविली नाही अशा प्रकारे त्यांनी फी /सुची अपूर्ण कळविली असल्याने त्यांचे पत्र दिनांक १८/११/२००९ नुसार पुन्हा मुद्देनिहाय सुचीची मागणी केली. तसेच अपिलार्थी यांनी अपिलार्थी गैरहजर असल्याने अपील निकाली काढण्याचे आदेश दिले आहेत. अशा प्रकारे चुकीचे निकालपत्र पाठविले आहे. आज सुनावणीच्या वेळी कार्यकारी अभियंता कुकडी प्रकल्प भूविकास विभाग क्र.१ अहमदनगर यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीना सुनावणी करिता दिनांक २८/१२/२००९ रोजी उपस्थित राहाणेबाबत कळविले होते. तथापि त्या दिवशी शासकिय सुटी जाहीर झाल्यामुळे सुनावणीची सुधारीत तारीख दि. ४/०१/२०१० निश्चित करण्यात आली व तसे अपिलार्थीना कळविण्यात आले. अपिलार्थीच्या मूळ अर्जात जरी ९ मुद्दे असले तरी त्यातील काही मुद्दे त्यांचे कार्यालयाशी संबंधीत नाहीत जसे की मुद्दा क्र.२ कारण एस.आर/सी.आर ची कामे त्यांचेकडून केली जात नाहीत. तसेच इतर बाबत पृष्ठ कळविली नाही ती माहिती इतर मुद्दांच्या माहितीच्या पृष्ठांचे संखेत समाविष्ट आहे किंवा त्या मुद्दांची माहिती त्यांना कळविण्यासाठी झेरॉक्सची आवश्यकता नसल्याने त्या मुद्दांसाठीचा फी चा तपशिल कळविण्यात आलेला नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे आणि अपिलार्थी व जन माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसुन येते की, जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थी यांना अधिनियमाच्या तरतुदी नुसार विहीत वेळेत माहिती पोटी रकमेचा भरणा करण्यास कळविले आहे. तथापि अपिलार्थी यांनी विविध शंका अनाठाई उपस्थित करून रक्कम भरण्याचे टाळले आहे, त्यामुळे जन माहिती अधिकारी यांना अपिलार्थीस माहिती पुरविणे शक्य झालेले नाही. तरी जन माहिती अधिकारी यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, अपिलार्थी यांनी अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती त्यांना १५ दिवसात सशुल्क पुरवावी. अपिलार्थी यांनी रकमेचा भरणा करून १५ दिवसात माहिती प्राप्त करून घेण्याचे सुनावणीच्या वेळी मान्य केले.

अपिलीय अधिकारी तथा अधीक्षक अभियंता, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, पुणे यांनी त्यांचे आदेशात अपीलकर्ते सुनावणीच्यावेळी "गैरहजर राहील्याने अपील निकाली काढण्यात आले" असे नमूद करून चुकीचे आदेश निर्गमित केलेले आहेत. अपिलार्थी उपस्थित नसल्यास तसा उल्लेख करून तसेच सविस्तर विवेचन करून, कारणमिमांसा नमूद करून आदेश निर्गमित करणे गरजेचे आहे. अशा प्रकारे त्यांनी अधिनियमाच्या तरतुदीचे पालन केले नसल्याने त्यांनी भविष्यात अपीलाचे आदेश निर्गमीत करतांना याबाबतची नोंद घेण्यास सुचविण्यासाठी या आदेशाची एक प्रत मुख्य अभियंता (वि.प्र) जलसंपदा विभाग पूणे यांना द्यावी. उपरोक्त विवेचनाचे पार्श्वभूमीवर अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

अपील क्र.१८०/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२०/०१/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. गोकूळ त्रिंबक शिंदे, लोणीखुर्द ता.राहाता जि.अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, कुकडी प्रकल्प भूविकास विभाग क्र.१ अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ अपिलीय अधिकारी तथा अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण , पुणे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ मुख्य अभियंता (वि.प्र) जलसंपदा विभाग, पूणे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१८४/२०१०
निर्णय दिनांक २०-०१-२०११

१ श्री.सचिन रमेश जाधव : अपिलार्थी : उपस्थित
शिवसागर सोसायटी फ्लॅट नं.५,
गंधर्व नगरी, शिखरेवाडी, नाशिकरोड.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
अप्पर चिटणीस (कुळकायदा)
जिल्हाधिकारी कार्यालय, नाशिक.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन)
जिल्हाधिकारी कार्यालय, नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०४/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहिती अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.१८.०७.२००८ अन्वये जन माहिती अधिकारी जिल्हाधिकारी कार्यालय, नाशिक यांचेकडून मौजे सिन्हर येथे सर्वे नंबर ३(२) १ च्या खरेदी विक्री कामी जिल्हाधिकारी यांचेकडील आदेश क्र.कक्ष-४ वतन-१८५१-९३ नासिक ता.२२-१२-१९९३ च्या परवानगी कामी देण्यात आलेल्या जमिन मालकांची ज.मु.चे पत्र, त्यांचे जाब जबाब तसेच पत्र व परवानगीच्या अनुषंगाने देण्यात आलेली महत्वाची कागदपत्रे, आदेशांच्या प्रती इ. ज.मु.खेमजीभाई प्रेमजी पटेल यांचेशी निगडीत कागदपत्र इ. माहिती मागविलेली आहे.

उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन) नासिक यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १३-०८-२००८ अन्वये अपिलार्थी यांना असे कळवले की, गट नं.३/२/१ च्या आदेशाची नक्कल उपलब्ध असून ती प्राप्त करून घ्यावी व या प्रकरणाची मूळ संचिका तहसिलदार, सिन्हर यांचेकडे पाठवण्यात आली असल्याने त्यांचे अर्जाची प्रत तहसिलदार, सिन्हर यांना देऊन त्यांच्या अर्जाप्रमाणे अर्जदारांना माहिती पुरविण्याच्या सूचना दिल्या. सदर माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक १३-०१-२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन), जिल्हाधिकारी कार्यालय नाशिक यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन), नाशिक यांनी या प्रकरणी दिनांक ०८-०२-२०१० रोजी सुनावणी घेऊन त्यांचे पत्र दिनांक १६-०२-२०१० नुसार आदेश पारीत केले. या आदेशात असे नमूद केले की, तहसिलदार, सिन्हर यांनी संचिकेचा शोध घेऊन वादी यांना आवश्यक असणा-या कागदपत्रांच्या प्रती पुरवण्याबाबतची तात्काळ कार्यवाही करण्यात यावी.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना आदेशाची प्रत प्राप्त झाली आहे तथापि त्यांनी मूळ अर्जाव्वरे मागितलेल्या संचिकेतील कागदपत्राच्या प्रती प्राप्त झालेल्या नाहीत. तहसिलदार, सिन्हर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०१-०२-२०१० नुसार असे कळवले आहे की, उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन) नाशिक यांचे कार्यालयाच्या दिनांक १८/११/२००५ नुसार प्राप्त झालेल्या तीन संचिका उपलब्ध आहेत. मात्र आदेश क्र. कक्ष-४/वतन/ १८५१/१९९३, दिनांक २२-१२-९३ अन्वये विक्री परवानगी दिलेली संचिका त्यांचे कडील कागदपत्रांमध्ये अद्याप पावेतो या संचिकेचा शोध घेतला असता आढळून येत नाहीत. त्यामुळे कालांतराने कार्यालयात सदर संचिका आढळल्यास तुम्हांस कळविणेत येईल. तसेच तहसिलदार, सिन्हर यांचेकडील जन माहिती अधिकारी तथा नायब तहसिलदार (प्रशासन) यांचे पत्र दिनांक १५-०२-२०१० नुसार असे कळवले की, विक्री परवानगी दिलेल्या संचिकेचा शोध घेतला असता आढळून येत नाही. त्यामुळे माहिती अथवा कागदपत्रांच्या नकला तुम्हाला देता येत नाहीत.

आज सुनावणीच्या दिवशी अप्पर चिटणीस (कुळ कायदा) जिल्हाधिकारी कार्यालय, नाशिक व जन अपिलीय अधिकारी तथा उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन) जिल्हाधिकारी कार्यालय, नासिक यांनी असा युक्तीवाद केला की, हे प्रकरण पूर्वाचे महार वतनाचे जागेसंबंधी असून उपजिल्हाधिकारी सक्षम असल्याने त्यांनी विक्रीची परवानगी दिल्यानंतर त्यावेळेच्या प्रचलित पद्धतीनुसार आदेश निर्गमित झाल्यानंतर मूळ संचिका तहसिलदार कार्यालयात पाठवली जात असल्याने सदरची संचिका त्या कार्यालयाचे आदेश क्र.कक्ष-४/वतन/१८५१/९३, दिनांक २२-१२-९३ अन्वये तहसिलदार, सिन्हर यांचे कार्यालयात पाठवणेत आली आहे. वास्तविक पहाता विक्रीची परवानगी जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून दिली जात असल्याने ही कागदपत्रे जिल्हाधिकारी कार्यालयच्या अभिलेख कक्षात जतन करून ठेवणे आवश्यक आहे. उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन) यांनी असा खुलासा केला की २००५ नंतर पद्धत बदलली असून आता संचिका ह्या जिल्हाधिकारी कार्यालयांत जतन करून ठेवल्या जातात.

प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उपजिल्हाधिकारी यांच्या आदेशाच्या विवेचनामध्ये वादीचा युक्तीवाद असा नमूद केला आहे की, अपिलार्थी हे तहसिलदार कार्यालयात गेले असता सदरची संचिका त्या कार्यालयात शोध घेतला असता आढळ होत नाही असे सांगितले आहे. या आदेशावरून असे दिसते की, या प्रकरणी तहसिलदार, सिन्हर हे जन माहिती अधिकारी व त्यांचे प्रथम अपिलीय अधिकारी हे उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन) नाशिक हे आहेत. आज सुनावणीच्या दिवशी उपजिल्हाधिकारी यांनी असे स्पष्ट केले की, नायब तहसिलदार सिन्हर तहसिल कार्यालातील जन माहिती अधिकारी असून तहसिलदार

हे प्रथम अपिलीय अधिकारी आहेत. विषयांकित संचिकेचा आढळ होत नसल्याने तसेच ही बाब प्रथम अपिलाच्या सुनावणीच्या वेळेस निर्दर्शनास आल्यानंतर, ज्या कर्मचारी/अधिकारी यांचेकडून संचिका हरवली आहे त्यांचेवर कार्यवाही केली का ? अशी विचारणा केली असता उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन) यांनी यावर कार्यवाही केली नाही असे सांगितले. संचिकेचा शोध घेणे कामी नियमानुसार जी कार्यवाही करावयाची आहे ती करावी. पोलीस स्टेशनला गुन्हा दाखल करणे, वगैरे कारवाई करण्यात येईल, असे उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन) यांनी स्पष्ट केल.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, अपिलार्थीना संचिका गहाळ झाल्यामुळे माहिती प्राप्त होऊ शकलेली नाही. या प्रकरणी जन माहिती अधिकारी तथा नायब तहसिलदार, सिन्हर तहसिल कार्यालय यांना असे आदेशित करण्यात येते की, संचिकेचा कसून शोध घ्यावा. तसेच अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती इतर कोणत्या पर्यायी कार्यालयात उपलब्ध आहे का या बाबत तपास करावा आणि माहिती प्राप्त होताच अपिलार्थीना विनाविलंब पुरवावी.

संचिका हरवली असल्याने त्यासाठी जबाबदार असणा-या अधिकारी/कर्मचा-यांवर नियमानुसार फौजदारी कारवाई करावी अशी शिफारस जिल्हाधिकारी नाशिक यांना करण्यात येत आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वभूमीवर अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र.१८४/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक २०-१-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.सचिन रमेश जाधव, शिवसागर सोसायटी फ्लॅट नं.५, गंधर्व नगरी, शिखरेवाडी, नाशिकरोड.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा अप्पर चिटणीस (कुळकायदा),जिल्हाधिकारी कार्यालय, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा, उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन), जिल्हाधिकारी कार्यालय, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१८८/२०१०
निर्णय दिनांक २०-०१-२०११

१ श्रीमती अनिसा अन्वर पठाण,
संभाजीनगर, घोटी ता. इगतपुरी जि. नाशिक : अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत घोटी बु.,
ता. इगतपुरी जि. नाशिक : प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
विस्तार अधिकारी (ग्रा.प.), पंचायत समिती, इगतपुरी,
जि. नाशिक : उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २६/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दि. ११.०१.२०१० अन्वये जन माहिती अधिकारी ग्रामपंचायत घोटी यांच्याकडून ग्रामपंचायतीतील विविध विकास कामाची यादी तसेच एकूण चार मुद्यांवर माहिती मागितली आहे. माहिती मिळाली नाही असे कारण दर्शवून अपिलार्थीनी त्यांचा अर्ज दि. २२.०३.२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी पंचायत समिती इगतपुरी यांचेकडे प्रथम अपिल दाखल केले.

आज सुनावणीच्या वेळी जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामविकास अधिकारी, ग्राम पंचायत घोटी (बु.) यांनी असा युक्तिवाद केला की, माहिती विस्तृत स्वरूपाची असल्यामुळे प्रथम अपिलार्थीना मुदत वाढविण्याबद्दल पत्र लिहून विनंती केली. आज सुनावणीच्या वेळी जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थीचे दहा रुपयांचे कोर्ट फी स्टॅम्प लावलेले माहिती अधिकारी यांना उद्देशून लिहिलेल्या दिनांक नसलेल्या पत्राची प्रत दाखल केली. यामध्ये अपिलार्थीने असे नमूद केले आहे की, त्यांचा मूळ अर्ज दि. ११.०१.२०१० नुसार त्यांनी मागितलेली माहिती ग्रामपंचायत कार्यालयात प्रत्यक्ष पाहण्यास मिळाली असून त्यांचे समाधान झाले आहे, त्यामुळे दिलेला अर्ज व अपील मागे घेत आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. अपिलार्थीच्या दिनांक नसलेल्या

उपरोक्त पत्रावर ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत घोटी यांनी असे लिहून दिले की, सर्व माहिती पुरविण्यात आली असून सदरहू अर्जाबाबत यापुढे तक्रार झाल्यास त्यास ते जबाबदार राहतील. जन अपिलीय अधिकारी तथा विस्तार अधिकारी ग्रामपंचायत, पंचायत समिती, इगतपुरी यांनी असा युक्तिवाद केला की, या प्रकरणी अपिलीय अधिकारी यांनी दि. १२/०४/२०१० रोजी सुनावणी घेतली व सुनावणीच्या इतिवृत्ताची प्रत दाखल केली. या निर्णयावरुन असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांना ग्रामपंचायत घोटी बु. कार्यालयात समक्ष माहिती दाखविण्यात आली आहे. तसेच, प्रथम सुनावणीच्या वेळेस अपिलार्थीनी माहिती मिळाली असल्याने अपील अर्ज मागे घेत आहे असे नमूद केले आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेले कागदपत्रे अपिलार्थीनी मूळ अर्जाप्रमाणे मागणी केलेली माहिती त्यांनी पाहिल्याचे व त्यांचे समाधान झाल्याचे त्यांनी लिहून दिलेले असल्याने, अपिलार्थीचे आयोगाकडे केलेले वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

अपील क्र. १८८/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२०-१-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्रीमती अनिसा अन्वर पठाण, संभाजीनगर, घोटी ता. इगतपुरी जि. नाशिक
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय अभियंता, ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत घोटी, ता. इगतपुरी जि. नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा विस्तार अधिकारी (ग्रा.पं.), पंचायत समिती, इगतपुरी, जि. नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सीआर/१९१/२०१०
निर्णय दिनांक २०-०१-२०११

१ श्री. दिलीप अनंत नांदुर्डीकर, १०२१, आनंदी भवन, नवापूरा, शुक्ल गल्ली, नाशिक-४२२ ००१.	: अपिलार्थी : प्रतिनिधी उपस्थित
विरुद्ध १ जन माहिती अधिकारी तथा सहायक पोलीस आयुक्त विभाग क्र.१, नाशिक.	: प्रतिवादी : उपस्थित
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा पोलीस उप आयुक्त(परिमंडळ), नाशिक शहर, नाशिक.	: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १५/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहिती अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दि. २८.१०.२००९ अन्वये जन माहिती अधिकारी तथा सहायक पोलीस आयुक्त विभाग क्र.१, नाशिक यांचेकडून डि.बी.एस. फायनान्स लिमीटेड, चेन्नई यांनी दि. १.३.२००५ रोजी मारुती कार बेकायदेशीरपणे ओढून नेण्याप्रकरणी कायदेशीर चौकशी करणेबाबत दिनांक ३०.४.०९ रोजी दिलेल्या अर्जावर, केलेल्या कार्यवाहीच्या माहितीची मागणी केली.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा सहायक पोलीस आयुक्त विभाग क्र.१, नाशिक शहर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १.१२.२००९ नुसार अपिलार्थीच्या अर्जास प्रथम प्रतिसाद दिला. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक २९.१२.०९ अन्वये अपिलीय अधिकारी तथा पोलीस उप आयुक्त (परिमंडळ) नाशिक यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थीचे चिरंजीव श्री.निनाद उपस्थित आहेत. त्यांनी असे सांगितले की, त्यांचे वडील श्री.दिलिप अनंत नांदुर्डीकर यांचे निधन झाले आहे त्याप्रित्यर्थ मृत्युचे प्रमाणपत्र दाखल केले. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त नाशिक शहर आणि पोलीस उप आयुक्त (परिमंडळ) नाशिक शहर यांनी असा युक्तीवाद केला की, विषयांकित माहिती, सरकारवाडा पोलीस ठाणे नाशिक यांचेकडे दिनांक २१.१०.२०१० रोजी पत्र पाठवून प्रस्तुत प्रकरणी करण्यात आलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल मागविला व त्यांचेकडून प्राप्त झालेली माहिती अपिलार्थीना दिनांक १.१२.२०१० रोजी पुरविली. मूळचा तक्रार अर्ज फॅक्सद्वारे केलेला असल्याने त्यातील मजकुर अस्पष्ट असल्याने मूळ तक्रार अर्ज परत मागवून घेतला. अपिलीय अधिकारी तथा पोलीस उप आयुक्त (परिमंडळ) नाशिक शहर यांनी असे सांगितले की, त्यांनी सरकारवाडा पोलीस ठाणेकडून अर्जदार यांना पाहिजे असेलेली माहिती संकलीत करून दिनांक ३०/०१/२०१० रोजी समक्ष दिली आहे व त्यांनी केलेले अपील, माहिती अदा करण्यात आलेने निकाली काढले. अपिलार्थी यांनी पुन्हा दिनांक ११.०८.२०१० रोजी माहितीचा अधिकार अधिनियमांतर्गत चोलामंडलम डि.बी.एस. फायनान्स कंपनीकडे दिलेल्या दोन चेक बाबत माहितीची मागणी केली. या बाबतचा खुलासा जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १२/०१/२०११ नुसार केला आहे. जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असे सांगितले की, एकंदरीतपणे असे दिसून येते की, अर्जदार यांनी चोलामंडलम फायनान्स कंपनी कडून चार चाकी वाहन खरेदी करता कर्ज घेतले होते ते त्यांनी मुदतीत न भरल्याने फायनान्स कंपनीने सदरचे वाहन जप्त केले. वाहन जप्ती करतांना रितसर कार्यवाही करण्यात आली आहे. फायनान्स कंपनी कोणतेही एखादे वाहन ओढून नेत असले /जप्त करत असले तर ते पोलीस खात्यांना कळवतात कारण एखादे वाहन चोरीची तक्रार झाल्यास पोलीस खात्याला ती माहिती असावी. या प्रकरणी अर्जदार यांना ग्राहक मंचाकडून योग्य ती नुकसान भरपाई मिळाल्याचे समजते.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच जन माहिती अधिकारी आणि जन अपिलीय अधिकारी यांचा युक्तीवाद पाहता असे निर्दर्शनास येते की, अपिलार्थी यांचे निधन झाले आहे, जन माहिती अधिकारी यांनी वेळोवेळी अपिलार्थीस मूळ अर्जाद्वारे मागितलेली माहिती पुरविली आहे. अधिनियमातील तरतुदी नुसार विहीत वेळेत प्रथमतः माहिती पुरवली आहे. एकंदरीत

माहिती देण्यात कोणतीही टाळाटाळ केलेली नाही त्यामुळे उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपील निकाली काढण्यात येऊनखालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

अपील क्र.१९१/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२०-०१-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. दिलीप अनंत नांदुर्डीकर, १०२१, आनंदी भवन, नवापूरा, शुक्ल गल्ली, नाशिक-४२२ ००१.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त विभाग क्र.१, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा पोलीस उप आयुक्त(परिमंडळ) नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१८३/२०१०
निर्णय दिनांक २०-०१-२०११

- १ श्री. दादा गुलाब देशमुख
लोणीखुर्द ता. राहाता जि. अहमदनगर
२ श्री. प्रकाश खंडेराव तारळकर
रा. वरीलप्रमाणे

: अपिलार्थी : दोघेही
अनुपस्थित

विरुद्ध

- १ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
उप विभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग,
क्र ५ पुणे - १.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग,
पुणे - १.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २४/०२/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दि. ७.१०.०९ अन्वये जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग क्रं. ५, पुणे यांचेकडून दि. १.४.०८ ते ३१.३.२००९ या कालावधीतील देयकांची रक्कम, मोजमाप पुस्तकांच्या छायांकीत प्रती, मंजूर अंदाजपत्रकांच्या छायांकीत प्रती, मंजूर देयकांच्या छायांकीत प्रती वगैरे एकूण १० मुद्यांवर माहिती मागितली आहे. जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग क्रं. ५, पुणे यांनी त्यांचे पत्र दि. १२.१०.२०१० नुसार प्रथम प्रतिसाद देऊन अपिलार्थीना मागणी केलेली माहिती ही मोठ्या प्रमाणात असल्यामुळे त्यांनी कार्यालयात समक्ष हजर राहिल्यास माहिती पाहण्यासाठी उपलब्ध करून देता येईल व आवश्यक असलेल्या माहितीच्या प्रती पुरविण्यात येतील असे कळविले.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग क्रं. ५, पुणे यांनी असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थी यांना दि. १२.१०.२०१० रोजीच्या पत्रान्वये कळवून देखील ते माहितीचे अवलोकन करण्यासाठी हजर झाले नाहीत. तसेच, प्रथम अपिलाच्या दि. ०५/०४/२०१० रोजीच्या सुनावणीच्या दिवशी उपस्थित नव्हते त्यामुळे त्यांना माहिती देणे शक्य झाले नव्हते. तथापि, आता अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दि. २९/१२/२०१० नुसार असे लिहून दिले आहे की, त्यांनी मागविलेली माहिती त्यांना समक्ष मिळालेली असून कोणतीही तक्रार नाही तरी अपिल क्र. १८३/२०१० निकाली काढण्यात यावे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय अभियंता यांनी अपिलार्थीचे राज्य माहिती आयोग, नाशिक यांना उद्देशुन लिहिलेल्या पत्रातील अपील निकाली काढण्याची विनंती विचारात घेता अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १८३/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२०-१-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. दादा गुलाब देशमुख लोणीखुर्द ता.राहाता जि.अहमदनगर
- २ श्री. प्रकाश खंडेराव तारळकर, लोणीखुर्द ता.राहाता जि.अहमदनगर
- ३ जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग क्रं.५, पुणे - १ यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, पुणे - १ यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सीआर/१८६/२०१०
निर्णय दिनांक २०-०१-२०११

१ श्री.ब्रायन रॉड्रीग्ज़ : अपिलार्थी : उपस्थित
रा. १ ला मजला, पिंटोज़ आर्केड-२,
व्हीक्टरी सिनेमाजवळ, इगतपुरी, जि.नाशिक.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
गट शिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती,
इगतपुरी, जि.नाशिक.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक),
जिल्हा परिषद, नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०९/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहिती अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा मूळ अर्ज दिनांक २५/०८/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा गट शिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती, इगतपुरी यांच्याकडे इंग्रजीमध्ये अर्ज केलेला आहे. या अर्जामध्ये अपिलार्थी यांनी बरेच सविस्तर लिहून एकुण १२ मुद्यांवर माहिती मागविली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा गट शिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती, इगतपुरी यांनी अपिलार्थीच्या या अर्जास दिनांक २४/०९/२००९ रोजी प्रथम प्रतिसाद देऊन १२ मुद्यांवरील माहिती पुरविली आहे. या उत्तराने समाधान न झाल्याने, चुकीची व दिशाभूल करणारी माहिती दिल्याचे नमूद करून अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक १०/१०/२००९ अन्वये प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नाशिक यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले. त्यामध्ये अपीलाचे कारणांसाठी एक सविस्तर विवेचन सोबत जोडले आहे. अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नाशिक यांनी या प्रकरणी दिनांक ०७/१२/२००९ रोजी

सुनावणी घेऊन त्यांचे पत्र दिनाक ०७/१२/२००९ अन्वये आदेश पारित केले. या आदेशामध्ये अपिलार्थी व जन माहिती अधिकारी यांचे भाष्य मुद्देनिहाय सविस्तरपणे नमूद केले आहे व असा आदेश दिला की, मुद्दा क्र.१, २, १० व ११ यांच्या संदर्भात विवेचनात नमूद केल्या नुसार ८ दिवसांच्या आत कार्यवाही करून अपिलार्थीना अवगत करावे व अपील निकाली काढण्यात आले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, मुद्दा क्र.१, २,९, १० व ११ या मुद्द्यांवरील माहिती चुकीची व दिशाभूल करणारी दिलेली आहे. अपिलार्थी, जन माहिती अधिकारी व प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचा या मुद्द्यांबाबतचा युक्तीवाद ऐकून घेण्यात आला. अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नाशिक यांनी असेही सांगितले की, होली क्रॉस हायस्कूल ही कायम विना अनुदानित शाळा आहे. तरीही जन माहिती अधिकारी व जन अपिलीय अधिकारी यांनी अपिलार्थीना माहिती पुरविण्याचे प्रयत्न केलेले आहेत. तसेच या सर्वांच्या लेखी युक्तीवादातून असे दिसून आले की, अपिलार्थीना जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २४/०९/२००९ अन्वये मुद्दा क्र. ९ व ११ वगळता इतर मुद्द्यांची माहिती पुरविलेली आहे. मुद्दा क्र.९ बाबत तपासणी कामी अन्य शाळेतील अनुभवी व जेष्ठ शिक्षकांची मदत घेतली जाते असे कळविले आहे. मुद्दा क्र.११ बाबत तपासणी पथकातील अधिका-यांनी संबंधित मुख्याध्यापकांना सूचना दिल्याचे कळविले आहे. मुद्दा क्र. ९ व ११ अधिक स्पष्टपणे कळविणे गरजेचे दिसून आले. प्रथम अपिलाच्या आदेशात मुद्दा क्र.९ बाबत शाळा तपासणी पॅनेलसंबंधी, व्यक्तींच्या पदाबाबतची माहिती देण्याच्या सूचना दिलेल्या आहेत. गट शिक्षणाधिकारी यांनी पत्र दिनांक ०८/१२/२००९ नुसार व्यक्तींची नांवे, त्यांची शैक्षणिक अर्हता, अनुभव, शाळेचे नांव ही माहिती पुरविली आहे. मुद्दा क्र.११ हा लंच रुमसाठीचे चार्जेस वसूल करण्याबाबतचा आहे. प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी याबाबत असा खुलासा केला की, लंच रुमची सोय करणे, ही शाळांची ऐच्छीक बाब आहे, या संदर्भात शालेय संहितेत निकष नाहीत व लंच रुम पुरविण्याची शाळांवर सक्ती करता येत नाही. प्रथम सुनावणीच्या आदेशानंतर गट शिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती, इगतपुरी यांनी मुख्याध्यापक होली क्रॉस हायस्कूल, इगतपुरी यांना त्यांचे दिनांक ०८/१२/२००९ च्या दोन पत्रांद्वारे प्रथम अपिलात ठरलेल्या निर्णयाप्रमाणे सूचना दिल्या व त्या पत्राच्या प्रती अपिलार्थी यांना मार्क केल्याचे दिसत आहे. तथापि केलेल्या सूचना हया शिक्षण खात्याशी संबंधित, त्यांच्या कामकाजाशी, कर्तव्याशी संबंधित आहेत. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी ही दोन्ही पत्रे त्यांना मिळाली नसल्याचे

सांगितले. जन माहिती अधिकारी यांनी असा खुलासा केला की, ही दोन्ही पत्रे शिपायामार्फत अपिलार्थीच्या घरी पाठविण्यात आली होती व त्यावर पत्र मिळाल्याबाबतच्या त्यांच्या घरातील व्यक्तींच्या सहया आहेत. तथापि अपिलार्थी यांनी त्यांची रीसीटबाबत स्वतःची सही नसल्याचे सांगितले. एकंदरीत असे दिसते की, त्यांच्या घरातील इतरांनी ही पत्रे स्विकारली असावीत. जन माहिती अधिकारी यांना असे आदेशित करण्यात आले की, या दिनांक ०८/१२/२००९ च्या पत्राच्या प्रती अपिलार्थी यांना आजच समक्ष पुरवाव्यात. अपिलार्थीच्या लांबलचक मूळ अर्जामध्ये त्यांनी बरेच प्रश्न विचारलेले आहेत तसेच अभिप्राय मागितलेले आहेत. तसेच काय कार्यवाही केलेली आहे असे विचारले आहे. आज सुनावणीच्या वेळी हे स्पष्ट करण्यात आले की, माहिती अधिकार अधिनियमातील तरतूदीनुसार जन माहिती अधिकारी यांनी अभिप्राय देणे किंवा स्पष्टीकरण देणे अपेक्षित नाही. चुकीची व दिशाभूल करणारी माहिती दिली हे अपिलार्थीचे म्हणणे मान्य होण्यासारखे नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून एकंदरीत असे आढळून येते की, जन माहिती अधिकारी यांनी विहीत वेळेत कार्यवाही केली आहे व माहिती देण्यात कोणतीही टाळाटाळ केलेली नाही. उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीचे आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

अपील क्र.१८६/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक २०-०१-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.ब्रायन रॉड्रीग्ज, रा. १ ला मजला, पिंटोज् आर्केड-२, व्हीकटरी सिनेमाजवळ, इगतपुरी, जि.नाशिक.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा गट शिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती, इगतपुरी, जि.नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१९०/२०१०
निर्णय दिनांक २०-०१-२०११

१. निलेश उल्हास पवार,
एन ९, डी २८/२ तुळजाभवानी चौक,
सिडको, नाशिक.

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
मुख्याधिपिका, कमलावती कोठारी मुर्लीची प्रा.शाळा,
जेलरोड, नाशिक.

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा उपाध्यक्ष,
नाशिक एज्युकेशन सोसायटी,
जेलरोड, नाशिक.

: प्रतिनिधी
उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २७/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दि. २०.११.२००९ अन्वये जन माहिती अधिकारी, नाशिक एज्युकेशन सासायटीचे कोठारी कन्या मुर्लीची प्रा. शाळा, जेलरोड, नाशिक यांच्याकडून त्यांचे शाळेतील जुन १९९६ ते मे २००३ या कालावधीतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या पगारपत्रकाच्या झेरॉक्स प्रती व इतर माहिती एकूण पाच मुद्द्यांद्वारे मागितली आहे. तसेच अपिलार्थीनी मुद्दा क्र. ६ द्वारे शंकर कारभारी कडलग (शिपाई) हे शाळेत शिपाई म्हणून सेवेत दाखल झाल्याच्या तारखेची मागणी केली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याधिपिका, कोठारी मुर्लीची प्रा.शाळा यांनी त्यांचे पत्र दि. १६/१२/२००९ नुसार प्रथम प्रतिसाद देवून अपिलार्थी यांना सहा मुद्द्यांची माहिती पुरविली. यामध्ये मुद्दा क्र. १ ते ५ बाबत असे नमूद केले आहे की, जुन १९९६ ते मे २००३ या कालावधीत सदरील शाळा विना

अनुदानित असल्याने माहिती शाळेत उपलब्ध नाही, जुन २००३ नंतरीची माहिती पाहण्यास उपलब्ध करून देण्यात येईल. तसेच, मुद्दा क्र. ६ बाबत शंकर कडलग, शिपाई यांची सेवेत दाखल झाल्याची तारिख ०१/०६/२००३ अशी कळविली या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. १५/०१/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी, नाशिक एज्युकेशन सोसायटी, नाशिक यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले. आयोगाकडे उपलब्ध असलेल्या कागदपत्रांमध्ये या सुनावणीचे आदेश दिसून येत नाहीत.

आज सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी यांनी असा युक्तिवाद केला की, त्यांना माहिती मिळालेली नाही तसेच मुख्याध्यापिका यांनी दुस-या पत्राच्या अनुषंगाने त्यांना असे कळविले आहे की, सन १९९९ ते २००३ या कालावधीत २० टक्के ते १०० टक्के असे टप्प्या टप्प्याने अनुदान मिळाले आहे. आज सुनावणीच्या वेळी विद्यमान मुख्याध्यापिका, कोठारी मुर्लींची प्राथमिक शाळा आणि अपिलीय अधिकारी तथा उपाध्यक्ष, नाशिक एज्युकेशन सोसायटी यांचे प्रतिनिधी यांनी असा युक्तिवाद केली की, जुन २००३ नंतर शाळा १०० टक्के अनुदानित झाली. अपिलार्थीनी जुन १९९६ ते मे २००३ या कालावधीतील पाच मुद्द्यांद्वारे मागितलेली माहिती शाळेत उपलब्ध नसल्याने माहिती देण्यास जन माहिती अधिकारी असमर्थ आहेत. शाळेची नवीन इमारत झाल्याने नवीन इमारतीत शाळा स्थलांतरीत झालेली आहे. १९९६ ते २००३ या कार्यकाळातील माहिती उपलब्ध नसल्या प्रित्यर्थ मुख्याध्यापिका सौ. निला निमोणकर यांनी स्टॅम्प पेपरवर "माहिती उपलब्ध नाही" हे ग्राह्य धरण्यात यावे असे नमूद केलेले प्रतिज्ञापत्र दाखल केले आहे. तसेच जून २००३ नंतरची माहिती पाहण्यास अपिलार्थीना बोलावूनही ते माहिती बघण्यास आलेले नाहीत. या प्रकरणी प्रथम अपिलाची सुनावणी दि. २३.०२.२०१० रोजी घेण्यात आली व तदनंतर त्यांचे पत्र दि. ०६.०३.२०१० नुसार ही माहिती पाहण्यासाठी अपिलार्थीना कळविले व आवश्यक त्या झेरॉक्स प्रती मूळ्य स्विकारून उपलब्ध करून देण्यात येतील असे कळविले. त्यांनी पुढे असाही युक्तिवाद केला की, राज्य मुख्य माहिती आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांनी अपिलार्थी श्री.प्रशांत वसंतराव देशमुख यांचे प्रकरणी दि. २५.१०.२०१० रोजी असा निकाल दिला आहे की, त्यांची शाळा सन १९९६ ते २००३ या कालावधीत विनाअनुदानीत असल्याने या काळातील माहिती उपलब्ध नाही म्हणुन देता येत नाही हे संस्थेचे म्हणणे त्यांनी ग्राह्य धरले आहे व संबंधित अपील निकाली काढले आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे अपिलार्थी आणि उत्तरवादी यांचा युक्तिवाद विचारात घेता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी मूळ अर्ज दि. २०/११/२००९ नुसार मागितलेली माहिती व्यक्तिशः मिळावी असे अर्जात नमूद केले आहे व जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांना माहितीचे अवलोकन करण्यासाठी कार्यालयात बोलावूनही ते हजर राहिलेले नाहीत. तसेच, १९९६ ते २००३ या कालावधीतील माहिती मागितलेली आहे व त्यावेळी मे २००३ पर्यंत शाळा विनाअनुदानित होती / १०० टक्के अनुदानित नक्ती व मुख्याध्यापिका यांनी दाखल केलेले प्रतिज्ञापत्रावरून मागितलेली माहिती शाळेत उपलब्ध नाही असे दिसून येते. त्यामुळे जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तिवाद विचारात घेता असे दिसून येते की, शाळेकडे उपलब्ध असलेली माहिती ते अर्जदारास दाखविण्यास अथवा द्यावयास तयार आहेत. माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील कलम २ मधील (ज) च्या (एक) व (दोन) मधील तरतुदीनुसार ज्या संस्थेस प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष मोठ्या प्रमाणात वित्त पुरवठा होतो अशा अनुदानित संस्थेचा समावेश "सार्वजनिक प्राधिकरण"मध्ये होतो. हया शिक्षण संस्थेच्या, कोठारी मुर्लीच्या प्राथमिक शाळेस सन २००१ मध्ये ६०% अनुदान मिळाले. म्हणजे २००१ मध्ये हया शाळेस "मोठ्या प्रमाणात" वित्त पुरवठा झाला असे गृहित धरून २००१ पासून पुढील माहिती संस्थेने उपलब्ध करून देणे गरजेचे वाटते. राज्य मुख्य माहिती आयुक्त, मुंबई यांनी दुस-या प्रकरणी निर्णय देतांना, संस्थेस दरवर्षी टप्प्या टप्प्याने कसे अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आले ही बाब त्यांच्या निर्दर्शनास आणून दिली गेली नसावी असे असे गृहीत धरण्यात येत आहे. मुख्याध्यापिका यांचे प्रतिज्ञापत्रानुसार मे २००३ पर्यंतची माहिती उपलब्ध नाही. तथापि उपरोक्त विवेचन पहाता, जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान मुख्याध्यापिका यांना असे आदेशित करण्यात येते की, त्यांनी कागदपत्रांचा कसून शोध घ्यावा आणि माहिती उपलब्ध झाल्यानंतर, अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागितलेली २००१ पासूनची मे २००३ पर्यंतची माहिती त्यांना विनामूल्य पुरवावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वभूमीवर अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १९०/१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२०-१-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ निलेश उल्हास पवार, एन ९, डी २८/२ तुळजाभवानी चौक, सिडको, नाशिक.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याधिपिका, कमलावती कोठारी मुर्लीची प्रा.शाळा, जेलरोड, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा नाशिक एज्युकेशन सोसायटीचे कोठारी मुर्लीची प्रा.शाळा, जेलरोड, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१८२/२०१०
निर्णय दिनांक २०-०१-२०११

१ श्री.गोकुळ त्र्यंबक शिंदे, : अपिलार्थी : उपस्थित
लोणी खुर्द, ता.रहाता, जि.अहमदनगर

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
उपकार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग,
अहमदनगर.
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : विद्यमान
अधीक्षक अभियंता, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण,
अहमदनगर.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २४/०२/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.०७.१०.२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, अहमदनगर, सिंचन भवन, अहमदनगर यांचेकडून दिनांक ०१.०४.२००८ ते ३०.०९.२००९ या कालावधीतील मिळालेला निधी किती व तो निधी कोणत्या कामावर, कसाकसा खर्च केला ? त्या विभागाअंतर्गत सी.आर. आणि एस.आर चे झालेले काम कोण कोणते, वगैरे एकुण नऊ मुद्यांव्दारे माहिती माणीतली आहे. उपकार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, अहमदनगर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २७-१०-२००९ अन्वये अपिलार्थीच्या अर्जास प्रथम प्रतिसाद देऊन असे कळविले की, माहिती ३५३५ पानांची असून त्या पोटी टपाल खर्चासह झेरॉक्ससाठी रु. ७५७२/- चा भरणा करावा आणि भरणा केल्यानंतर माहिती पुरविण्यात येईल. अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०७-११-२००९ अन्वये तपशिलवार फीची सूची म्हणजेच मुद्देनिहाय सुचीची मागणी केली. तसेच अपिलार्थीनी त्यांचा अर्ज दिनांक २९-११-२००९ अन्वये अपिलीय अधिकारी तथा अधीक्षक

अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, अहमदनगर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. दरम्यानच्या काळात कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, अहमदनगर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २३-११-२००९ अन्वये अपिलार्थी यांना मुद्दे निहाय पानांची संख्या कळवली आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना माहिती मिळालेली नाही. जन माहिती अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, अहमदनगर यांनी असा युक्तीवाद केला की अपीलार्थी यांनी फीचा भरणा न केल्याने त्यांना माहिती पुरविणे शक्य झालेले नाही. तसेच त्यांनी अपिलार्थीना लिहिलेल्या विविध पत्रांच्या रजिस्टर पोष्टाच्या, यु.पी.सी च्या पोष्टाच्या दाखल्याच्या प्रती व जावक नोंदवहीच्या झेरॉक्स प्रती दाखल केल्या. अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान सहाय्यक अधीक्षक अभियंता, अहमदनगर यांनी असा खुलासा केला की या प्रकरणी अपिलाची सुनावणी अपिलीय अधिकारी तथा अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधीकरण, अहमदनगर यांनी दिनांक ०४-०१-२०१० रोजी असा आदेश पारीत केला की (आदेश दिनांक ०५-०१-२०१०) अपीलकर्ता यांनी माहिती शुल्क भरून जन माहिती अधिकारी यांच्याकडून माहिती उपलब्ध करून घेण्यात यावी आणि नंतर अपील निकाली काढले.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी माहिती पोटी शुल्काचा भरणा केलेला नाही त्यामुळे माहिती देय होत नाही. तसेच असेही दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, अहमदनगर यांनी अधिनियमातील तरतुदीनुसार अपिलार्थीच्या मूळ अर्जास विहित वेळेत प्रतिसाद देऊन माहिती पोटीचे शुल्क भरणेस कळवले आहे.

प्रसंगावशात असे नमूद करण्यात येते की, या प्रकरणी जन माहिती अधिकारी म्हणून उपकार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, अहमदनगर यांची नेमणूक आहे आणि जन अपिलीय अधिकारी म्हणून विद्यमान सहाय्यक अधीक्षक अभियंता, अहमदनगर यांची नियुक्ती आहे. माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम १९(१) मध्ये असा उल्लेख आहे की, जन अपिलीय अधिकारी हा जन माहिती अधिकारी यांच्यापेक्षा वरिष्ठ दर्जाचा असला पाहिजे. या प्रकरणी जन माहिती अधिकारी व जन अपिलीय अधिकारी हे दोघेही अधिकारी एकाच दर्जाचे दिसून येतात. ही बाब माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम १९(१) चे उल्लंघन करणारी

आहे. या परिस्थितीत मुख्य अभियंता, उत्तर महाराष्ट्र प्रदेश, जलसंपदा विभाग, त्र्यंबकरोड, नाशिक यांना अशी शिफारस करण्यात येत आहे की, माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ चे योग्य पालन होण्याच्या दृष्टीने अपिलीय अधिकारी हे जन माहिती अधिका-यापेक्षा वरिष्ठ दर्जाचे आवश्यक असल्याने त्या अनुषंगाने अपिलीय अधिकारी म्हणून नेमणुकीचे आदेश निर्गमीत करावेत.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व उपरोक्त विवेचन पाहता वितीय अपील अर्ज निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश पारीत करण्यात येत आहेत.

आदेश

अपील क्र.१८२/२०१० निकाली काढण्यत येत आहे.

नाशिक
दिनांक २०-१-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.गोकुळ त्र्यंबक शिंदे,
लोणी खुर्द, ता.रहाता, जि.अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक अधिक्षक अभियंता (विद्यमान), लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ मुख्य अभियंता, उत्तर महाराष्ट्र प्रदेश, जलसंपदा विभाग, त्र्यंबकरोड, नासिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१८५/२०१०
निर्णय दिनांक : २०-०१-२०११

१ श्री.प्रभाकर माधव पाठक, : अपिलार्थी : अनुपस्थित
पार्वती माधव, बिग बाजाराचे मागे,
नाशिकरोड -४२२ १०१.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे.
२ जन अपिलार्थी अधिकारी तथा : उपस्थित
जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे.
३ त्र्यस्थ पक्ष - : उपस्थित
श्री.क्षी.यु.उपासनी,
अव्वल कारकुन, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०९/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.०९/१०/२००९ अन्वये सहाय्यक माहिती अधिकारी तथा नायब तहसिलदार (आस्थापना), नाशिकरोड यांचेकडून सन २००३ ते २००९ या कालावधीतील श्री.उपासनी यांची मालमत्ता/भ्रष्टाचार प्रकरणी आलेल्या तक्रारी व त्या संदर्भात झालेल्या चौकशी अहवालाची प्रत आणि श्री. उपासनी यांच्या मालमत्तेसंदर्भात कार्यालयात असलेली माहिती मागितली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार (आस्थापना) विभागीय आयुक्त कार्यालय, नाशिक यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २३/१०/२००९ अन्वये अपिलार्थीना असे कळविले की, त्यांचा दिनांक ०९/१०/२००९ चा अर्ज प्रत्यक्षात दिनांक १२/१०/२००९ रोजी प्राप्त झाला. त्यांनी मागणी केलेली श्री. विश्वनाथ उद्धव उपासनी, अवल कारकून यांची माहिती ही जिल्हाधिकारी, धुळे यांचे कार्यालयाशी संबंधीत असल्याने त्यांचा अर्ज अधिनियमातील नियम ६(३)(२) अन्वये जिल्हाधिकारी, धुळे यांचेकडे पुढील कार्यवाहीसाठी पाठवण्यात येत आहे व प्रत जिल्हाधिकारी, धुळे यांना अग्रेषित करून असे कळवले

की, माहितीचा अधिकार अधिनियमातील तरतूदीनुसार अर्जदार यांना नियमानुसार माहिती देण्याकामी आवश्यक ती कार्यवाही करावी. अपिलार्थी यांना माहिती न मिळाल्याने त्यांनी त्यांचा अर्ज २७/०१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. आयोगाकडील उपलब्ध कागदपत्रांवरुन असे दिसून येते की, या प्रकरणी सुनावणी झालेली नाही, तसेच आदेश पारीत केलेले नाहीत.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी गैरहजर आहेत तथापि त्यांनी आयोगाकडे दाखल केलेल्या कलम १९(३) मधील अपील अर्जात नमूद केलेली अपिलाची कारणे हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहित धरुन सुनावणी पुढे घेण्यात आली. या आयोगाकडील द्वितीय अपील अर्जात अपिलाची कारणे अशी नमूद केली आहेत की, "संबंधित अधिका-यांनी पत्र क्र.५०४, दि.११/११/२००९, पत्र क्र.५२६ दि.०४/१२/२००९, पत्र क्र. ३०१, ११/१२/२००९ नुसार माहिती देण्याचे कबूल करून माहिती दिली नाही."

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा विद्यामान सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीनी अर्जात मागितलेली माहिती ही जिल्हा पुरवठा कार्यालयातील अवल कारकून श्री. व्ही. यु. उपासनी यांच्या वैयक्तीक बाबीशी निगडीत असल्याने ती माहिती सादर करणेबाबत श्री. उपासनी यांना दिनांक ११/१२/२००९ चे पत्रान्वये कळविण्यात आले. तसेच सदर पत्राची प्रत अर्जदारासही देण्यात आली. अर्जदार यांनी या संदर्भातील माहिती पूर्वी वेळोवेळी माहिती अधिकारान्वये मागणी केलेली होती. अर्जदाराने याच संदर्भात दाखल केलेल्या अपील अर्जावर दिनांक ०७/०७/२०१० रोजी राज्य माहिती आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचेकडे सुनावणी झाली होती. अर्जदार यांनी मागणी केलेली माहिती ही त्रयस्थ पक्षाची वैयक्तीक माहिती असल्याने अपिलकारास माहिती पुरविण्याची आवश्यकता वाटत नाही, या सबबीवर अपिलकाराचे अपील राज्य माहिती आयुक्त, बृहन्मुंबई यांनी निकाली काढले आहे. प्रस्तुत अर्जातील माहिती ही देखील त्रयस्थ पक्षाच्या वैयक्तीक बाबीशी निगडीत असल्याने अर्ज निकाली काढावा. तत्कालिन जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे श्री. व्ही. एन. कापडणे हे दुस-या एका प्रकरणी निलंबित झाले आहेत. राज्य माहिती आयुक्त, बृहन्मुंबई यांनी दिनांक ०७/०७/२०१० रोजी घेतलेल्या सुनावणी प्रकरणातील अपिलार्थीच्या मूळ अर्जामध्ये मालमत्तेसंबंधी माहिती मागितली होती, त्यामध्ये तक्रारीच्या चौकशीबाबतचा मुद्दा नव्हता असा खुलासा, जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, यांनी त्यांचेकडील कागदपत्रे पाहून केला. जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असेही सांगितले की, श्री. उपासनी यांना

लाच घेतांना लाचलुचपत खात्याने सन २००३ मध्ये पकडल्या प्रकरणी विशेष न्याय दंडाधिकारी, धुळे यांचे कोर्टात स्पेशल केस नं.१९/२००३ दाखल केली होती. या केसचा निकाल लागला असून श्री. उपासनी यांची निर्दोष मुक्तता झाली आहे. त्यांचेविरुद्ध सुरु असलेल्या विभागीय चौकशीची कार्यवाही बंद करण्याचा निर्णय, जिल्हाधिकारी धुळे यांनी घेतला आहे. लाचलुचपत प्रतिबंधक कायद्याअंतर्गत केसच्या निकालाची प्रत तसेच खातेनिहाय चौकशीची कागदपत्रे उपलब्ध आहेत.

अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांनी असा युक्तीवाद केला की, तत्कालीन जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे श्री. एन.आर. तायडे हे सेवानिवृत्त झाले आहेत व उपलब्ध कागदपत्रांवरुन अपीलाची सुनावणी घेतल्याचे अथवा आदेश पारीत केल्याचे दिसून येत नाही. तसेच श्री. उपासनी यांनी महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक) नियम, १९७९ मधील तरतूदी नुसार त्यांच्या मालमत्तेचे विवरणपत्र सादर केलेले नाही. त्यामुळे अपिलार्थीनी मुद्दा क्र. २ व्हारे मागणी केलेली श्री. उपासनी यांच्या मालमत्तेसंदर्भातील माहिती त्यांच्या कार्यालयात उपलब्ध नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच जन माहिती अधिकारी व अपिलीय अधिकारी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थीनी त्यांच्या द्वितीय अपिलात नमूद केलेली ३ पत्रे ही चिटणीस, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे (२ पत्रे) व सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे (१ पत्र) यांनी लिहाली असून त्यावरुन असे दिसून येते की, श्री. उपासनी यांच्याकडून मालमत्ता दायित्वाचा नमूना भरून मागितला आहे. तथापि उपरोक्त युक्तीवादावरुन असे दिसून येते की, श्री.उपासनी यांचे मालमत्ता विवरण पत्र त्यांनी सादर न केल्याने कार्यालयात उपलब्ध नाही. राज्य माहिती आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्या निर्णयातील विवेचनावरुन असे दिसून येते की, श्री. उपासनी अवल कारकून यांना लाच घेताना पकडल्या प्रकरणी त्यांच्या विरुद्ध गुन्हा दाखल होवून त्या वेळेस न्यायालयात खटला प्रलंबित होता त्यामुळे त्याबाबतची माहिती त्या विभागाकडून घ्यावी असे उत्तरवादीने त्या वेळेस अपिलकारास कळविले होते. सद्यःस्थितीत श्री.उपासनी यांच्या विरुद्धच्या न्यायालयातील केसचा निकाल लागला असून आता निकालाची प्रत उपलब्ध आहे. अशा परिस्थितीत जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांना असे आदेशित करण्यात येते की, अपिलार्थीनी मूळ अर्जात मागणी केलेली मुद्दा क्र.१ ची माहिती आता उपलब्ध असल्याने ती माहिती अपिलार्थीना १५ दिवसात रजिस्टर पोस्टाने पुरवावी.

तत्कालिन जन माहिती अधिकारी यांनी अधिनियमातील तरतूदी नुसार विहीत वेळेत अपिलार्थीच्या मूळ अर्जास उत्तर दिले नाही, माहिती पुरविली नाही, त्यामुळे त्यांनी अधिनियम कलम

५(१) चे उल्लंघन केले आहे व ते कलम २० नुसार कार्यवाहीस पात्र आहेत. तत्कालीन जन माहिती अधिकारी श्री.क्षी.एन.कापडणे हे निलंबित झालेले आहेत. या प्रकरणी अधिनियमातील कलम २० चा भंग केला असल्याने जिल्हाधिकारी धुळे यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, तत्कालीन जन माहिती अधिकारी श्री. कापडणे यांचेविरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई करावी. यासाठी या आदेशाची एक प्रत जिल्हाधिकारी, धुळे यांना देण्यात यावी. अपिलीय अधिकारी यांनी या प्रकरणी सुनावणी घेतली नाही तसेच आदेश पारीत न करून त्यांनी अधिनियमाच्या कलम (१९) चे उल्लंघन केले आहे. तथापि ते सेवानिवृत्त झाल्याने त्यांचेवर कार्यवाही प्रस्तावित नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीने आयोगाकडे केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र.१८५/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.

२. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे यांनी अपिलार्थीना मूळ अर्जातील मुद्दा क्र.१ द्वारे मागितलेली माहिती त्यांना रजिस्टर पोस्टाने १५ दिवसात पुरवावी.
३. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी श्री. क्षी. एन. कापडणे यांनी अपिलार्थीना अधिनियमातील तरतूदी नुसार माहिती पुरविलेली नसल्याने त्यांनी अधिनियमातील कलम ५(१) चे उल्लंघन केले असल्याने जिल्हाधिकारी, धुळे यांना शिफारस करण्यात येते की, अधिनियमातील कलम २०(२) नुसार त्यांच्या विरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई करावी.

नाशिक

दिनांक २०-१-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.प्रभाकर माधव पाठक, पार्वती माधव, बिग बाजाराचे मागे, नाशिकरोड -४२२ १०१.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा, जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सीआर/१८९/२०१०
निर्णय दिनांक २०-०१-२०११

१ श्रीमती अनिसा अन्वर पठाण
घोटी ता.इगतपुरी जि.नाशिक

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
कनिष्ठ लेखा अधिकारी, पंचायत समिती इगतपुरी
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती इगतपुरी

: प्रतिवादी : उपस्थित
प्रतिनिधी
उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २६/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दि.०२/२/२०१० अन्वये पंचायत समिती इगतपुरीकडून सन २००५ ते अर्ज करेपर्यन्तच्या कालावधीतील तालुक्यात मंजूर इंदिरा आवस घरकूलाची १० मुद्यांद्वारे माहिती मागीतली आहे. आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा कनिष्ठ लेखा अधीकारी, पंचायत समिती इगतपुरी यांनी त्यांचे पत्र दि.१२.०३.१० नुसार अपिलार्थी यांच्या अर्जास प्रतिसाद देऊन असे कळविले आहे की, सन २००८-०९ व २००९-१० ची यादी तयार आहे. पुर्वीची यादी अभिलेखातून काढणे जरुरीचे आहे. उपलब्ध आहे ती माहिती देण्यात येईल तसेच झेरॉक्सकरीता लागणारी रक्कम अलाहिदा कळविण्यात येईल. तथपि अपिलार्थी हा दारिद्र्य रेषेखालील असल्याने जन माहित अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दि.२०.३.२०१० नुसार अपिलार्थी यांना असे कळविले की, २००७-०८, २००८-०९ व २००९-१० ची मागणीनुसार माहिती तयार आहे. तरी समक्ष येऊन माहिती घेऊन जावी. दरम्यानच्या काळात माहिती मिळाली नाही म्हणून अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.०६.०३.२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी, पंचायत समिती इगतपुरी यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. अपिलीय अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती इगतपुरी यांनी या प्रकरणी दिनांक १८.३.२०१० रोजी सुनावणी घेऊन

त्यांचे पत्र दि.१८.३.२०१० नुसार असे आदश पारीत केले की, दोन वर्षाची माहिती त्वरीत द्यावी व तीन वर्षाची माहिती रेकॉर्डरुममधून उपलब्ध करून द्यावी.

जन माहिती अधिकारी तथा कनिष्ठ लेखा अधिकारी व जन अपिलीय अधिकारी यांचे प्रतिनिधी यांनी असा युक्तीवाद केला की, रेकॉर्ड शोधून अचूक माहिती उपलब्ध होण्यास विलंब झालेला अपिलार्थी यांना माहिती देण्यास काही विलंब झालेला आहे. तथापी माहिती देण्यास टाळाटाळ केलेली नाही. अपिलार्थीना पुरविलेली माहिती १८२ पानांची असून ती आज सोबत आणली आहे असे सांगितले. जन माहिती अधीकारी यांनी पूढे असे ही सांगितले की, प्रथम अपील सुनावणीनंतर त्यांचे पत्र दि.४.१.२०१० नुसार अपिलार्थी यांना माहिती पुरविली आहे. या पत्रावर माहिती मिळाल्याप्रित्यर्थ अपिलार्थीची दिनांकीत स्वाक्षरी आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे आणि जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांना माहिती देण्यामध्ये जन माहिती अधिकारी यांनी टाळाटाळ केलेली नाही. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी गैरहजर आहेत. त्यामुळे त्यांचे म्हणने ऐकून घेता आले नाही, तथापि अपिलार्थी यांना माहिती मिळाल्याची स्वाक्षरी जन माहिती अधिकारी यांच्या पत्रावर असल्याने त्यांना माहिती मिळाल्याचे गृहीत धरण्यात येत आहे. उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

अपील क्र.१८९/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक २०-१-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत

- १ श्रीमती अनिसा अन्वर पठाण, घोटी, ता.इगतपुरी जि.नाशिक
- २ जन माहिती अधिकारी तथा कनिष्ठ लेखा अधिकारी, पंचायत समिती इगतपुरी यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती इगतपुरी यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

